

SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica
Jegorovova 29B, 974 01 Banská Bystrica 1

Číslo RZ: 5467-19078/47/2015/Mkš

Počet príloh/počet strán: č. -/9

SPRÁVA Z ENVIRONMENTÁLNEJ KONTROLY

č. 34/2015/Mkš/Z

vykonanej v prevádzke „CHANAVA - živočíšna výroba“, farma Chanava, 980 44 Lenartovce, prevádzkovateľa - Družstvo podielnikov Včelince, Košická cesta, 979 01 Rimavská Sobota pre ktorú vydala Slovenská inšpekcia životného prostredia, inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica integrované povolenie č. 2111-22530/47/2007/Mkš/470760107 zo dňa 13. 07. 2007 v znení jeho zmeny č. 345-903/47/2008/Mkš/470760107/Z1-Ú zo dňa 11. 01. 2008 a č. 6678-34118/2013/Mkš/470760107/Z2 zo dňa 11. 12. 2013 (ďalej len „integrované povolenie“).

Kontrola bola vykonaná dňa 23. 06. 2015

Kontrolu vykonal:

za SIŽP - IŽP Banská Bystrica, odbor integrovaného povoľovania a kontroly:

- Ing. Ivan Mikloš, inšpektor
- RNDr. Igor Jedlovský, inšpektor

Kontroly sa zúčastnili:

za Družstvo podielnikov Včelince:

- Ing. Alexander Madarász - predseda družstva

P r e d m e t o m

správy z environmentálnej kontroly (ďalej len „správa“) je výsledok kontroly, ktorú vykonala SIŽP - IŽP Banská Bystrica, odbor integrovaného povoľovania a kontroly (ďalej len „inšpekcia“) v súlade so zákonom č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného

prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o IPKZ“), zákonom č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov.

Kontrola bola podľa § 34 zákona o IPKZ zameraná na zisťovanie dodržiavania podmienok integrovaného povolenia a na zisťovanie, či nedošlo k zmene okolností, ktoré môžu viesť k zmene podmienok a k zmene povolenia.

O vykonaní kontroly a o jej zameraní bola informovaný Ing. Alexander Madarász - predseda družstva, telefonicky dňa 15. 06. 2015.

Kontrolované obdobie: od 01. 01. 2015 do 22. 06. 2015

I. Základné údaje o prevádzke a prevádzkovateli

1. Všeobecne

Názov prevádzky: „CHANAVA - živočíšna výroba“ (ďalej len „prevádzka“)

Adresa kontrolovanej prevádzky: DP Včelince, farma Chanava, 980 44 Lenartovce

Prevádzkovateľ:

Obchodné meno: Družstvo podielníkov Včelince

Sídlo: Košická cesta, Rimavská Sobota 979 01

IČO: 36 057 860

Kategória priemyselnej činnosti:

KPČ: 6.6 b)

2. Popis prevádzky

2.1 Vymedzenie kategórie priemyselnej činnosti

V prevádzke je vykonávaná priemyselná činnosť, ktorá je podľa Zoznamu priemyselných činností uvedených v prílohe č. 1 k zákonu o IPKZ zaradená v kategórii: 6. Ostatné prevádzky - 6.6 b) Prevádzky na intenzívny chov hydiny alebo ošípaných s priestorom (projektovaná kapacita) pre viac ako 2000 ks ošípaných (nad 30kg).

Prevádzka je v zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení zákona č. 318/2012 Z. z. a vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší kategorizovaná ako veľký zdroj znečisťovania ovzdušia kategórie: 6.12.1 Veľkochov hospodárskych zvierat s projektovaným počtom chovných miest: ošípané nad 30 kg $\geq$ 2 000 ks.

2.2 Stručný opis činnosti

Výrobná činnosť je uskutočňovaná v jednotlivých chovných halách s nasledovnou projektovanou kapacitou: hala č. 2 pre 120 ks vysokoprasných (rodiacich) prasníc, hala č. 3 pre 290-320 ks prasníc a odstavených prasníc, hala č. 5 pre 1200 ks odstavičiat, hala č. 6 pre 240 ks pripustených

prasníc, a hala č. 8 (objekt „T500“) pre 1000 ks ošípaných na výkrm (pozn.: označenie hala č. 2 - 8 je v súlade s prevádzkovým poriadkom). Vstup techniky, zamestnancov do chovných priestorov, technológia kŕmenia, teplotný a hygienický režim, veterinárne úkony a iné (napr. organizácia odstavu, liečebný plán) je podrobne upravený v „Prevádzkovom poriadku, živočíšna výroba - chov ošípaných, platnosť od 28. 09. 2013“.

2.3 Ostatné priamo spojené činnosti

Vydané integrované povolenie sa vzťahuje aj na ostatné priamo s tým spojené činnosti, ktoré majú technickú nadväznosť na činnosti vykonávané v tom istom mieste, ktoré môžu mať vplyv na znečisťovanie životného prostredia. V prevádzke je vykonávané nakladanie so znečisťujúcimi látkami (hnojovica a voda zo sanitácie chovných priestorov), nakladanie s odpadmi vznikajúcimi v prevádzke (zhromažďované prevádzkovateľom v súlade s požiadavkami právnych predpisov odpadového hospodárstva).

II. Predložené doklady

1. Prevádzková evidencia

1.1 vstup surovín, pomocných látok, energií, palív a vody do prevádzky

- evidencia chovných cyklov od 01/2015 do termínu vykonania kontroly (pozn.: elektronická verzia evidencie);
- certifikát používaných kŕmnych zmesí (zloženie krmiva pre jednotlivé fázy výkrmu)/k nahliadnutiu;
- evidencia úhynu podľa jednotlivých chovných hál/cyklus⁻¹;
- evidencia množstva a času odvozu obsahu žúmp na zneškodnenie v hospodárskom stredisku Rumince (pozn.: elektronická verzia evidencie)/k nahliadnutiu;.

1.2 výrobné priestory v prevádzke

- záznamy vykonanej údržby (denník údržby/kontroly tesnosti napájacieho systému);
- odborná prehliadka a odborná skúška plynového zariadenia;

1.3 oznámenia, rozhodnutia zmluvy

- rozhodnutie o schválení postupu výpočtu množstva emisií (Obvodný úrad životného prostredia spolu s údajmi pre určenie výšky poplatku za znečisťovanie ovzdušia /potvrdenie o úhrade poplatku/;
- „Zmluvy o odvoze a neškodnom odstránení živočíšnych vedľajších produktov“;
- ostatná faktúra za odvoz a zneškodnenie kadáverov;

III. Zhodnotenie dodržiavania podmienok povolenia

1. Rozsah kontroly:

Prevádzka nie je zaradená do systému environmentálneho manažérstva (EMS) alebo environmentálne orientovaného riadenia a auditu (EMAS). Ku dňu vykonania kontroly nie je uverejnený právne záväzný akt Európskej únie o záveroch o najlepších dostupných technikách (BATC) pre danú kategóriu priemyselnej činnosti podľa prílohy č. 2 zákona o IPKZ

a prehodnotenie alebo aktualizácia podmienok povolenia v zmysle § 33 ods. 1 zákona IPKZ nebola vykonaná. Kontrola bola zameraná na plnenie vybraných podmienok integrovaného povolenia súvisiacich s prevádzkou, plnenie technicko-organizačných opatrení na prevenciu znečisťovania ovzdušia, kontrolu súvisiacej evidencie a ich vyhodnotenie na základe doporučujúceho charakteru publikovaných referenčných dokumentov o najlepších dostupných technikách (BREF) poskytujúce závery pre určenie BAT (*Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, july 2003*) definovaných v zmysle § 2 zákona o IPKZ ako najúčinnnejšie z hľadiska dosiahnutia vysokej celkovej úrovne ochrany životného prostredia v návaznosti na príslušné právne predpisy ochrany ovzdušia.

2. Vyhodnotenie podmienok integrovaného povolenia:

2.1 Kontrola plnenia uložených opatrení uvedených v podmienkach povolenia v časti II., kap. C., ods. 2., písm. b.:

„Prevádzkovateľ je povinný sústreďovať hnojovicu a vodu zo sanitácie hál v žumpách so zabezpečenou vodotesnosťou, funkčnou spoľahlivosťou (t.j. vybaviť ich zariadením na signalizáciu naplnenia určeného objemu a kontrolným systémom únikov škodlivých látok tvoriacim so žumpou jeden konštrukčný celok neovplyvniteľný iným prostredím iba žumpou) a objemom odpovedajúcim technológii chovu“.

Kontrolné zistenie:

Exkrementy hospodárskych zvierat s podielom tekutej a pevnej zložky (hnojovica) a voda zo sanitácie (čistenie hál) je vedená z hnojných kanálov (súčasť chovných priestorov) kanalizačnými prípojkami z haly č. 2 a haly č. 3 do žumpy č. 4 o objeme 50 m³, z haly č. 5 do žumpy č. 7/1 o objeme 50 m³, z haly č. 6 do žumpy č. 7/2 o objeme 50 m³.

Prevádzkovateľ vybudoval (pozn. v zmysle realizačného projektu „Rekonštrukcia žúmp na stredisku Chanava“, jún 2009) a prevádzkuje kontrolný systém včasného zistenia únikov škodlivých látok zo žúmp tvoriacim so žumpami jeden konštrukčný celok.

Objemy žúmp zohľadňujú počet chovaných hospodárskych zvierat a technológiu chovu. Objem rekonštruovaných žúmp je dimenzovaný na cca 10-dňovú produkciu hnojovice a vody zo sanitácie súvisiacich chovných hál.

2.2 Kontrola plnenia uložených opatrení uvedených v podmienkach povolenia v časti II., v kapitole A. v ods. „2. Podmienky pre dobu prevádzkovania“, bod č. 2.3:

„Prevádzkovateľ je povinný počas prevádzkovania žúmp vykonávať opatrenia zamedzujúce prítoku zrážkových vôd do žúmp, preukázateľne prevádzkovať kontrolný systém na zisťovanie prípadných únikov škodlivých látok zo žúmp (kontrolné šachty žúmp) so záznamom zistení v prevádzkovej evidencii a vykonávať kontrolu prípadných únikov škodlivých látok zo žúmp v kontrolných šachtách žúmp ...“

Kontrolné zistenie:

Kontrolou v prevádzke bolo zistené, že:

- okolie žump je čiastočne upravené, zvýšený okraj žump (betónové steny) zamedzujú prítoku prípadných vôd z povrchového odtoku z priľahlého rastlého terénu do žump;
- prevádzkovateľ prevádzkuje kontrolný systém na zisťovanie prípadných únikov škodlivých látok každej zo žump, ktorý je vytvorený z flexibilnej drenáže uloženej v úrovni základovej dosky opatrenej ochrannou geotextíliou a s odizolovaním vonkajšej strany certifikovanou fóliou po obvodovom plášti žumpy vyvedenou nad obsyp žumpy; flexibilná drenáž je vyspádovaná smerom k odberným miestam opatreným „T“ kusom s napojením na kontrolnú šachtu z PVC (pozn. 2 ks pre každú žumpu) ukončenú uzamykateľným krytom; vo vnútri kontrolnej šachty je osadená plastová nádoba s tiahlom umožňujúcim kontrolu prípadných únikov škodlivých látok zo žump;
- v čase vykonania kontroly neboli indikované úniky zo žump; kontrolné šachty resp. kontrolné plastové nádoby v šachtách neobsahovali tekutinu;
- obsah žump (hnojovica a voda zo sanitácie hál zo žump č. 4 a č. 7/1, 2) (pozn.: označenie žump podľa „Prevádzkovo organizačného poriadku chovu ošípaných“) umiestnených pri chovných halách je odvážaná dopravnými prostriedkami prevádzkovateľa a zneškodňovaná v novovybudovanej hnojnej koncovke v hospodárskom stredisku Rumince; prevádzkovateľ zaznamenáva v prevádzkovej evidencii množstvo a čas odvozu obsahu žump na zneškodnenie v hospodárskom stredisku Rumince (pozn.: elektronická verzia evidencie).

2.3 Kontrola plnenia uložených opatrení uvedených v podmienkach povolenia v časti II., kap. A., ods. 4., bod 4.3 písm. a/1.:

Prevádzkovateľ je povinný vykonať skúšku tesnosti žump každých päť rokov od vykonania prvej úspešnej skúšky, po ich rekonštrukcii alebo oprave a pri ich uvedení do prevádzky po odstávke dlhšej ako jeden rok.

Kontrolné zistenie:

Kontrolou prevádzkovej evidencie bolo zistené, že žumpy (pozn. podľa bodu 2.1 tohto záznamu) *neboli* v kontrolovanom období resp. od ich uvedenia do prevádzky po rekonštrukcii mimo prevádzky v časovom úseku presahujúcom 1 rok. Prevádzkovateľ pri kontrole predložil tzv. „zápis o skúške vodotesnosti nádrže“ (pozn. novorekonštruované žumpy) č. 012/2010 zo dňa 17. 09. 2010, č. 013/2010 zo dňa 20. 09. 2010 a č. 014/2010 zo dňa 17. 10. 2010, ktorú vykonala spoločnosť K e s o n spol. s r.o., Košice, číslo certifikátu ATG LT2HS/031.

2.4 Kontrola plnenia uložených opatrení uvedených v podmienkach povolenia v časti II., kapitole C., bod č. 1:

Prevádzkovateľ je povinný pri činnostiach, pri ktorých môžu byť pri prevádzke emitované látky s intenzívnym zápachom, vykonať technicky dostupné opatrenia na obmedzenie emisií (vhodné

skladovanie). Pri realizácii opatrenia je potrebné vziať do úvahy miestne rozptylové podmienky, trvanie emisií a vzdialenosť zariadenia od najbližšej uvažovanej alebo jestvujúcej zástavby.

Kontrolné zistenia:

Skladovanie tuhých organických hnojív zo živočíšnej výroby

Prevádzkovateľ skladuje maštalný hnoj v hnojisku (pozn. objekt č. 9 podľa „Prevádzkovo organizačného poriadku chovu ošipovaných“) technicky a technologicky zodpovedajúcom „Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe“ s vytvorenou dostatočnou skladovacou kapacitou (m³) presahujúcou objem produkcie maštalného hnoja z prevádzky v čase, keď je jeho aplikácia na poľnohospodársku pôdu zakázaná. Prevádzkovateľ odovzdáva maštalný hnoj (podstielka z pilín z haly č. 8 - výkrm) iným poľnohospodárskym subjektom na ďalšie využitie).

Stratégia kŕmenia

Prevádzkovateľ prostredníctvom poverených zamestnancov zabezpečuje technologický postup výkrmu (pozn. v zmysle spracovaného technologického postupu). Porovnanie doporučených hodnôt nestráviteľných bielkovín resp. celkového obsahu fosforu uvádzaných v BAT krmivách a v použitých krmivách za kontrolované obdobie je uvedené v nasledujúcej tabuľke.

kategória	Fáza výkrmu	Obsahy sledovaných živín v krmive			
		Celkový obsah fosforu /BAT/	Celkový obsah fosforu /prevádzka/*	Obsah nespracovaných bielkovín /BAT/	Obsah nestráviteľných bielkovín /prevádzka/*
-	(kg)	(% v krmive)	(% v krmive)	(% v krmive)	(% v krmive)
odstavčatá	≤10 kg	0,75 - 0,85	0,4255	19 - 21	17,589
prasničky	≤25 kg	0,60 - 0,70	0,4230	17,5 - 19,5	17,657
výkrmové	25 - 50 kg	0,45 - 0,55	0,4609	15 - 17	16,992
prasce	50 - 110 kg	0,38 - 0,49	0,4891	14 - 15	14,951
prasnice	brezost'	0,43 - 0,51	0,4948	13 - 15	13,561
	laktácia	0,57 - 0,65	0,5833	16 - 17	16,228

* úroveň obsahu sledovaných živín prepočítaný z hmotnostného podielu v kŕmnej zmesi

Zloženie krmiva je prispôbené požiadavkám stavu chovných zvierat, veku a váhy zvierat a štádia chovu. Dodržiavaním uvedeného postupu (správnej stratégie kŕmenia) prevádzkovateľ plní zásady správnej poľnohospodárskej praxe - opatrenia na obmedzovanie emisií amoniaku z chovu hospodárskych zvierat uvedených v kap. 5.2.1 referenčného dokumentu o najlepších dostupných technikách (BREF) poskytujúce závery pre určenie BAT (Intenzívny chov hydiny a prasiat, júl 2003) a prílohe č. 7, kap. F, bod č. 9.2.1 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší.

Ustajnenie zvierat - opatrenia pre ošipárne

Riešenie podláh v chovných priestoroch je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

objekt	roštové podlahy v % z celkovej plochy
hala č. 2	39,1
hala č. 3	41,6 - 55,2
individuálne boxy	56,4
hala č. 5	76,6
hala č. 6	41,4
hala č. 8 (T500)	-

2.5 Kontrola plnenia uložených opatrení uvedených v podmienkach povolenia v časti II., kap. I., ods. 6.1 d):

Prevádzkovateľ je povinný viesť priebežnú evidenciu o prevádzke, surovinách, spotrebe palív, spotrebovanej energii a iných súvisiacich činnostiach.

Kontrolné zistenia:

Prevádzkovateľ pri kontrole predložil priebežnú evidenciu, ktorú vedie podľa §3 ods. 2 písm. c) vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 231/2013 Z. z., o informáciách podávaných Európskej komisii, o požiadavkách na vedenie prevádzkovej evidencie, o údajoch oznamovaných do Národného emisného informačného systému a o súbore technicko-prevádzkových parametrov a technicko-organizačných opatrení v rozsahu vymedzenom v dokumentácii stacionárneho zdroja podľa § 2 písm. k) zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší s údajmi o prevádzke stacionárneho zdroja za kontrolované obdobie s obsahom o:

- evidencia chovných cyklov od 01/2015 do termínu vykonania kontroly (pozn.: elektronická verzia evidencie);
- úhyne (ks, a % z naskladnenia) podľa jednotlivých hál;
- množstve odpadu podľa kategórie a miesta vzniku;
- doklady o odbornej prehliadke a odbornej skúške plynového zariadenia;
- rozhodnutie o určení ročného poplatku za znečisťovanie ovzdušia;
- doklad o uhradení ročného poplatku za znečisťovanie ovzdušia.

V zmysle výsledkov vykonanej odbornej prehliadky a odbornej skúšky plynových zariadení je možné konštatovať, že zariadenia zodpovedali požiadavkám technickej dokumentácie (tlak plynu hlavného horáka, spotreba plynu, tesnosť spojov) v súlade s požiadavkou na emisie zo spaľovacieho zariadenia s MTP < 0,3 MW podľa príl. č 4, ods. V., bodu č. 1.1, vyhl. MŽP SR č. 410/2012.

IV. Iné zistenia

1. Prevádzkovateľ berie na vedomie v zmysle § 8 ods. 2 zákona o IPKZ povinnosť predložiť inšpekciu pred prvou aktualizáciou integrovaného povolenia tzv. „Východiskovú správu“. Určenie nutnosti vypracovania Východiskovej správy v zmysle § 8 zákona o IPKZ je upravené Usmernením Európskej komisie k východiskovým správam podľa článku 22 ods. 2 smernice 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách (2014/C 136/03) (ďalej len „usmernenie“). Pre rozhodnutie, či je potrebné vypracovanie Východiskovej správy, je nutné do jednotlivých hodnotiacich fáz uvedených v časti 5. usmernenia zahrnúť aj zariadenia definované v zmysle § 2 ods. e) zákona o IPKZ ako samostatné technologické celky časti prevádzky, ktoré majú na

činnosť (bod č. 1) technickú nadväznosť, a ktoré môžu mať vplyv na emisie a znečisťovanie. Ak sa na základe dostupných informácií počas fáz 1. - 3. vypracovania Východiskovej správy preukáže, že Východisková správa nie je potrebná, netreba pokračovať v ďalších fázach. Prevádzkovateľ vypracuje Východiskovú správu resp. zhodnotenie potreby jej vypracovania na základe podkladov odborne spôsobilej osoby podľa osobitného predpisu (pozn. § 9 ods. 2 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach) aj s uvedením dôvodov na takéto rozhodnutie.

2. Vzhľadom na zistenia uvedené v ods. II., bod č. 2.4 Ustajnenie zvierat prevádzkovateľ berie na vedomie, že najneskôr v termíne v zmysle § 33 ods. 1., písm. f) zákona o IPKZ inšpekcia prehodnotí vydané integrované povolenie so zohľadnením aktualizovaných záverov o BAT, ktoré sa vzťahujú na prevádzku minimálne v rozsahu určenia podmienok na zosúladienie spôsobu ustajnenia zvierat (pozn. riešenie podláh chovných priestorov ako čiastočne roštové, najviac do 50 % plochy, zmenšenie plochy exponovanej hnojovicou pod roštami, napríklad kanálikmi so zúženou plochou povrchu a zošíkmenými stenami resp. prekrytie alebo zmenšenie voľného povrchu hnojovice v zberných kanáloch).

V. Záver

Vykonanou kontrolou bolo zistené, že prevádzkovateľ vykonáva činnosť v súlade s kontrolovanými podmienkami integrovaného povolenia. Správa z environmentálnej kontroly č. 34/2015/Mkš/Z bola vypracovaná v Banskej Bystrici dňa 29. 06. 2015.

V Banskej Bystrici, dňa 29. 06. 2015

Podpis:

Prerokovanie správy z Environmentálnej kontroly s prevádzkovateľom podľa § 34 ods. 11 zákona o IPKZ:

Dňa 06. 07. 2015

Miesto: Banská Bystrica

Vyjadrenie prevádzkovateľa:

K záveru vykonanej kontroly nemáme pripomienky.

Podpisy:

Podpis pracovníkov kontroly:

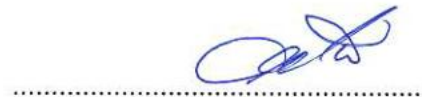
Ing. Ivan Mikloš, inšpektor

RNDr. Igor Jedlovský inšpektor

za Družstvo podielníkov Včelince:

Ing. Alexander Madarász - predseda družstva

Správu z environmentálnej kontroly č. 34/2015/Mkš/Z prevzal Ing. Alexander Madarász - predseda družstva osobne dňa 06. 07. 2015.

